

Lesseboån: Fagerhultsån och Sandsjön vid Åhult

Länsstyrelsen Kronoberg | 010 223 70 00 | kronoberg@lansstyrelsen.se

Lessebo kommun | HARO 82

Projektområde

Vattenförekomsterna Lesseboån: Fagerhultsån och Sandsjön vid Åhult ligger i Ronnebyåns avrinningsområde som med sina ca 1111 km² har 29 vattendrag utpekade som vattenförekomster inom avrinningsområdet enligt vattenförvaltningen. Källflödena finns i trakterna nordväst om Kosta, sedan sträcker sig avrinningsområdet söder ut genom sjön Rotten och vidare mot kusten för att mynna i Östersjön vid Ronneby. Sandsjön är 2 km² och Fagerhultsån som avvattnar Sandsjön är ca 13 km lång och rinner mestadels genom sandiga, grusiga och torviga marker. I höjd med Kosta och upp mot Sandsjön är markerna även blockrika. I de övre delarna av Fagerhultsån strax innan Sandsjön ligger en regleringsdamm som bestämmer vattennivån i sjön. Regleringsdammen utgör ett partiellt och definitivt vandringshinder beroende på art och flöde.

Enligt den senaste statusklassningen bedöms den ekologiska statusen vara måttlig i båda vattenförekomsterna.

Orsak till åtgärder

Fagerhultsån har de senaste åren genomgått stora restaureringar där återställning av rensade sträckor skett samt att fri passage har skapats vid två tidigare definitiva vandringshinder (Ekeforsdammen och Sågatorpet). Projektet avslutades 2020 men ett fåtal åtgärder återstår innan hela ån restaurerats klart.

Sandsjöns utlopp regleras med hjälp av en regleringsdamm i de allra översta delarna av Fagerhultsån. De juridiska förhållandena för denna regleringsdamm behöver utredas och lämpliga miljöanpassningar behöver genomföras för att förbättra statusen för biologin i Sandsjön, men även säkerställa vattentillgången i Fagerhultsån. Området där reglerdammen ligger är också mycket kraftigt rensat.

Vad vi vill förbättra

Vi vill restaurera kvarvarande rensade sträckor, byta ut en vägtrumma som är i dåligt skick samt helikopterbomba med lekgrus på otillgängliga men färdigrestaurerade sträckor. Till dessa sträckor vill vi också flytta öringyngel från befintliga elfiskelokaler i ån för att påskynda nyetableringen av öring på de restaurerade sträckorna. En vägtrumma som är i dåligt skick behöver bytas ut.

Vi vill också utreda och klargöra de juridiska förhållandena för Sandsjöns reglerdamm. Se över regleringen av Sandsjön. Föreslå och genomföra de bästa miljöanpassningarna och/eller återställning av Sandsjöns utlopp. Samt restaurera de rensade delarna av Fagerhultsån där reglerdammen ligger.

Dessa åtgärder skulle bidra till att biologin och hydromorfologin i Sandsjön och Fagerhultsån förbättras. Åtgärderna skulle bidra positivt till miljökvalitetsmålen: Levande sjöar och vattendrag och Ett rikt växt- och djurliv.

Planerade åtgärder och aktiviteter

I huvudsak planeras:

- Restaurera rensade sträckor.
- Helikopterbombning med lekgrus på otillgängliga tidigare restaurerade sträckor.
- Projektering och byte av en vägtrumma.
- Flytt av öringyngel inom ån.
- Översyn av de juridiska förhållandena för Sandsjöns regleringsdamm.
- Översyn över Sandsjöns reglering.
- Föreslå de bästa miljöanpassningarna och/eller återställning av Sandsjöns utlopp.
- Söka de tillstånd som behövs.
- Genomföra föreslagna åtgärder för Sandsjöns reglering.

Planerad uppföljning

Uppföljande elfiske på tidigare restaurerade sträckor samt att de årliga elfiskena på de fasta lokalerna fortsätter.

I samverkan med

Projektet genomförs i samverkan med Lessebo kommun och övriga berörda markägare och FVOF. Lessebo kommun är huvudman för projektet.

Länkar

[LESSEBOÅN: Fagerhultsån - Vattendrag - VISS - VattenInformationsSystem för Sverige \(lansstyrelsen.se\)](#)

[Sandsjön vid Åhult - Sjö - VISS - VattenInformationsSystem för Sverige \(lansstyrelsen.se\)](#)

<http://sverigesmiljomal.se/miljomalen/>